

WSKAZÓWKI DO ĆWICZEŃ DLA STUDENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO Zakład Anatomii Prawidłowej i Klinicznej CB AM w Warszawie

B.Ciszek

Anatomia radiologiczna jest tradycyjną nazwą ujmującą całość zagadnień obrazowania prawidłowych struktur ciała ludzkiego zarówno za pomocą klasycznych metod rentgenowskich jak też tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego, ultrasonografii i innych. Jest to dziedzina niezwykle istotna z praktycznego punktu widzenia ponieważ nie kiedy indziej jak właśnie przy ocenie różnych obrazów diagnostycznych w Waszej przyszłej zawodowej karierze będziecie Państwo w praktyce korzystali z tych wiadomości anatomicznych, które jeszcze do owego momentu dotrwiają.

OSTEOLOGIA & ARTHROLOGIA VII

Student powinien wskazać na obrazie RTG kręgosłupa:

w odcinku szyjnym: trzon kręgu, wyrostek kolczysty, staw międzykręgowy, wyrostek poprzeczny, staw Lushki, przestrzeń międzytrzonową, otwór międzykręgowy, zarys przedniej i tylnej ściany kanału kręgowego, umieć określić numerację kręgów, C1 Łuk przedni i tylny, C2-trzon i ząb,

w odcinku piersiowym: trzon kręgu, głowę żebra, wyrostek kolczysty i poprzeczny, nasadę łuku, boczny zarys kanału kręgowego przestrzeń międzytrzonową.

w odcinku lędźwiowym: trzon kręgu, łuk kręgu, wyrostek kolczysty, staw międzykręgowy, otwór międzykręgowy, nasadę łuku, wyrostek żebrowy,

w odcinku krzyżowoguzicznym: części boczne k.krzyżowej, staw krzyżowo-biodrowy, promontorium, wyrostki stawowe górne, zarys powierzchni krzyżowej miednicznej i grzbietowej, szczyt kości kości krzyżowej; kość guziczną

W badaniu CT: powinien odróżnić typowe elementy anatomiczne kręgu w każdym odcinku i na podstawie tych cech rozpoznać kręg szczytowy, obrotowy, szyjny, wystający, piersiowy, lędźwiowy, kość krzyżową; wskazać stawy międzykręgowe, żebrowo-kręgowe.

W badaniu MR: jak w badaniu CT oraz wskazać krążek międzykręgowy, otwór międzykręgowy,

W RTG klatki piersiowej i: wskazać żebro pierwsze, ostatnie, umieć ponumerować zębra, mostek jego części, kąt żebra

W CT klatki piersiowej :wskazać żebro, staw żebrowo-kręgowy, rękkojęść i trzon mostka ,

Kończyna górna

Student powinien : umieć rozpoznać i nazwać części szkieletu kończyny górnej, poszczególne kości, i stawy oraz rozpoznawać je co do strony .

W obrębie poszczególnych kości powinien rozpoznać

Łopatką : kąt dolny, brzegi, grzebień łopatki, wyrostek barkowy, wyrostek kruczy, wydrążenie stawowe.

Kość ramienne: Głowa, guzek większy i mniejszy, bruzda międzyguzkowa, szyjka chirurgiczna, trzon guzowatość naramienna, kłykieć, bloczek, główkę, nadkłykiecie, bruzdę nerwu łokciowego

Kość promieniowa: głowa, obwód stawowy, szyjka, guzowatość trzon, wyrostek rylcowaty, powierzchnia stawowa nadgarstkowa,

Kość łokciowa: Wyrostek łokciowy, wyrostek dziobiasty, wcięcie bloczkowe, guzowatość, trzon, głowa, wyrostek rylcowaty, obwód stawowy.

Kości śródreżca: podstawa, trzon, głowa

Paliczki: podstawa, trzon, głowa, guzowatość paznokciowa

Student powinien umieć wskazać i nazwać poszczególne stawy kończyny górnej
Elementy budowy stawu ramiennego takie jak obrąbek stawowy, ścięgno głowy długiej mięśnia dwugłowego, przestrzeń podbarkową, kanał nadgarstka, krążek stawowy stawu promieniowo-nadgarstkowego..

Kończyna dolna

Na zdjęciach RTG,CT,MR student powinien wskazać poszczególne kości kończyny dolnej oraz elementy budowy kości:

Kość miedniczna: panewka, otwór zasłoniony

Kość biodrowa: talerz, grzebień, kolec biodrowy przedni górny, dół biodrowy, powierzchnia pośladowa, powierzchnia uchowata

Kość łonowa: gałąź górna i dolna, powierzchnia spoiniowa, guzek łonowy

Kość kulszowa: guz kulszowy, kolec kulszowy, gałąź

Kość udowa: głowa, szyjka, krętarz większy i mniejszy, trzon, kłykiec boczny i przyśrodkowy, dół międzykłykiowy, guzek przywodzicieli, powierzchnia rzepkowa,

Piszczel: powierzchnia stawowa górna-plateau piszczeli, pola i wyniosłość międzykłykiowa, guzowatość piszczeli, trzon, brzeg przedni, kostka boczna, powierzchnia stawowa dolna

Strzałka: Głowa, szyjka, trzon, kostka boczna

Kość piętowa: guz piętowy, podpórka skokowa

Kość skokowa: bloczek, głowa

Pozostałe kości stępu należy wskazać i nazwać

Kości śródstopia: podstawa, trzon, głowa, guzowatość V kości śródstopia

Paliczki: podstawa, trzon, głowa, guzowatość paznokciowa

Student powinien umieć wskazać i nazwać poszczególne stawy kończyny górnej

Staw kolanowy: staw udowo-piszczelowy, staw rzepkowo-udowy, łąkotka boczna i przyśrodkowa, więzadło krzyżowe przednie i tylne, więzadła poboczne, więzadło rzepki.

Czaszka

Na zdjęciu przednio tylnym : szew strzałkowy(bruzdę zatoki strzałkowej górnej), wieńcowy, węglowy, strop oczodołu, grzebień koguci, zatoki czołowe,szew czołowo-jarzmowy, przegrodę nosa, małżowinę nosową dolną, podniebienie twarde, żuchwę, trzon,kąt i gałąź żuchwy, szczękę, cień piramidy k.skroniowej w rzucie oczodołu, wyrostek sutkowaty

Na zdjęciu bocznym: łuskę czołową, ciemieniową i potyliczną, szew wieńcowy i węglowy, bruzdy tętnicze i kanały śródkościa, zatoki czołowe, stropy oczodołów, dół przysadki, grzbiet siodła, nakładające się cienie piramid, wyrostek sutkowaty, guzowatość potyliczną zewnętrzną i wewnętrzną, bruzdę zatoki poprzecznej, tylne ograniczenie otworu wielkiego, rzut oczodołów, podniebienie twarde, żuchwę, jej kąt, trzon, gałąź i guzowatość bródkową, wyrostki zębodołowe i zęby

Na zdjęciu twarzoczaszki: zatoki czołowe, szczękowe, brzeg nadoczodołowy, szew czołowo-jarzmowy, kość jarzmowa,łuk jarzmowy, przegroda nosa

Na obrazach CT w przekrojach w standardowej płaszczyźnie nadoczodołowo-usznej należy wskazać i nazwać: przedni dół czaszki, środkowy dół czaszki, tylny dół czaszki, piramidę kości skroniowej,wyrostek sutkowaty, dół przysadki, skrzydło większe i mniejsze kości klinowej, oczodół, jego ścianę boczną i przyśrodkową, okolicę lamina cribrosa, błędnik sitowy, przegrodę nosa, zatokę szczękową, czołową i klinową, stok, otwór wielki, łuk jarzmowy, dół skroniowy, żuchwę.